

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 9C/100/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816206871
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Gešvantnerová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2017:3816206871.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudcom JUDr. Beatou Gešvantnerovou v právnej veci žalobkyne: Z. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/XX, XXX XX E., zast.: JUDr. Andrej Cifra, advokát so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Bratislava, Kubániho 16 o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov a o nariadení predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e, že dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 3.1.2014, ktorú žalobkyňa uzavrela so žalovaným, spoločnosťou PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752 je n e p l a t n á .

Súd z r u š u j e predbežné opatrenie č. 9C/100/2016 zo dňa 9.6.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť 12.7.2016, ktorým súd uložil zamestnávateľovi navrhovateľky spoločnosti RIALTO s.r.o., IČO: 31 420 796, so sídlom Obuvnícka 428, 958 01 Partizánske povinnosť z d r ť a ť s a zrážok zo mzdy navrhovateľky v prospech odporcu na základe Dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.01.2014, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 9C/100/2016.

Žalobkyni súd priznáva náhradu trov konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou vo veci samej doručenu tunajšiemu súdu dňa 20.05.2016 domáhala určenia, že Dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.01.2014, ktorú uzavrela so žalovaným, spoločnosťou PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, je neplatná. Svoj návrh vo veci samej odôvodnila tým, že Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX obsahuje viaceré ustanovenia, ktoré sa dajú považovať za neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a taktiež za nekalé podmienky podľa čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Poukázala na to, že zmluvu o úvere považuje za absolútne neplatný právny úkon pre nedodržanie písomnej formy. Z úverovej zmluvy je zrejmé, že žalobkyňa mala vyplniť všetky body úverovej zmluvy okrem bodu 6. V bode 6 úverovej zmluvy doplnil žalovaný iné údaje ako uviedla žalobkyňa v bode 5. Z uvedeného je zrejmé, že jednostranný úkon „návrh zmluvy“ zo strany žalobkyne a jednostranný úkon „prijatie návrhu“ zo strany žalovaného nie sú zhodné. Konanie žalovaného preto nemožno považovať za prijatie návrhu na uzatvorenie zmluvy, ale za nový návrh. Predmetnú úverovú zmluvu je tiež nutné vyhodnotiť ako absolútne neplatný právny úkon pre rozpor s dobrými mravmi, resp. pre rozpor so zákonom z dôvodu neprimeranej výšky úrokovej miery a ročnej percentuálnej miery nákladov. Absolútna neplatnosť spôsobuje neplatnosť zmluvy o úvere s účinkami ex tunc, t.j. ako keby nebola ani vznikla. Žalobkyňa ďalej poukazuje na to, že Dohoda o zrážkach zo mzdy bola vopred pripravená listina k zmluve pripravenej žalovaným, pričom táto nebola so žalobkyňou osobitne dohodnutá, a nebola s jej obsahom oboznámená

a nebola jej poskytnutá žiadna informácia o dôsledkoch podpisu takejto dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa teda musela Zmluvu prijať ako celok spolu s priloženými listinami. O existencii a účele samotnej dohody sa žalobkyňa dozvedela až v čase, keď jej súčasný zamestnávateľ začal vykonávať zrážky zo mzdy. Nakoľko je dohoda v rozpore s vôľou žalobkyne je ako zmluvná podmienka v rozpore s § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, pričom žalobkyňa nemôže žiadnym spôsobom zabrániť vykonávaniu zrážok zo mzdy, a to aj napriek tomu, že žiadny súd postihnutie jej majetku neschválil. Na základe uvedeného má za to, že Dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací prostriedok, ktorý je záväzkom akcesorickej povahy, nemohla platne vzniknúť z dôvodu absolútnej neplatnosti (neexistencie) zmluvy o úvere ako hlavného záväzku.

2. Spolu so žalobou vo veci samej podala žalobkyňa na tunajšom súde aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd uložil zamestnávateľovi žalobkyne spoločnosti RIALTO s.r.o., IČO: 31 420 796, so sídlom Obuvnícka 428, 958 01 Partizánske povinnosť zdržať sa zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.01.2014, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci a zároveň aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.01.2014, ktorú žalobkyňa uzavrela so žalovaným a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Svoj návrh na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnila tým, že zamestnávateľ žalobkyne začal realizovať zrážky zo mzdy, nakoľko Občiansky zákonník mu nedáva na výber a to aj na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy. Z uvedeného vyplýva, že existuje dôvodná obava, že vykonanými zrážkami zo mzdy, resp. ďalšími vykonanými zrážkami zo mzdy, by zo strany žalovaného došlo k získaniu peňažných prostriedkov, na ktoré v skutočnosti nemá platný právny titul.

3. Žalobkyňa k návrhu pripojila Rozsudok Najvyššieho súdu SR č.k. 8Cdo/483/2014 zo dňa 18.11.2015, Dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.01.2014, rozhodnutie Ústredného inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave č. SK/XXXX/XX/XXXX zo dňa 29.02.2012, Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.01.2014, uznesenie Krajského súdu v Košiciach č.k. 3Co/353/2012-42 zo dňa 31.12.2012 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12Co/149/2013-26.

4. Súd na návrh vydal dňa 9.6.2016 uznesenie o predbežnom opatrení, ktorým uložil zamestnávateľovi žalobkyne spoločnosti RIALTO s.r.o., IČO: 31 420 796, so sídlom Obuvnícka 428, 958 01 Partizánske povinnosť zdržať sa zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.01.2014, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 9C/100/2016. Súd v časti o uloženie povinnosti odporcovi zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy Dlžníka č. 8500038549 zo dňa 3.1.2014, ktorú žalobkyňa uzavrela so žalovaným, spoločnosťou PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, až do právoplatného skončenia vo veci samej o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy návrh zamietol.

5. Žalovaný namietal vo vyjadrení z 13.3.2017 nepreukázanie naliehavého právneho záujmu, poukázal že podľa judikatúry o naliehavý právny záujem nejde v prípade ak sú iné prostriedky ochrany. Poukázal na ustanovenie § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, v súvislosti so žalobou o určenie neplatnosti právneho úkonu platí to, že predmetom môže byť len určenie či tu právo je alebo nie je. Žaloby nie je uvedený dôvod procesnej prípustnosti takejto žaloby. Tvrdenia žalobcu o neprijateľnom charaktere dohody o zrážkach neobstoja. Podľa Smernice rady 93/13/EHS, z článku 1 odstavec 2 zmluvné podmienky ktoré odrážajú záväzné zákonné ustanovenia nepodliehajú ustanoveniam smernice. Tvrdeniam žalobcu odporuje aj úprava zákona číslo 438/2015 Z.z. podľa ktorého záväzky z úverovej zmluvy je možné zabezpečiť len dohodou o zrážkach zo mzdy, ručením a záložným právom. Takto Národná rada SR určila že dohoda o zrážkach zo mzdy je prípustný spôsob zabezpečenia záväzkov. Žalobkyňa podľa obsahu dohody mala možnosť oboznámiť sa s jej obsahom. Žalobca vedel, že žalovaný vyžaduje na poskytnutie úveru uzatvorenie dohody o zrážkach. Poukázal, že právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať podľa jazykového vyjadrenia ale najmä podľa vôle toho, kto právny úkon urobil. Žalobca obsah dohody nespochyboval. Spotrebiteľ je povinný konať s primeranou ak očakávanou mierou opatrnosti, obozretnosti a zodpovednosti za vlastné konanie. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný prostriedok zabezpečenia pohľadávky. Zo spotrebiteľského práva nebol

vylúčený ako neprípustný prostriedok. Zákon presne stanovuje, aká suma môže byť zrazená na základe výkonu zrážok. Tieto inštitúty je prísne regulovaný zákonom. Listinu žalobkyňa podpísala, teda podľa § 35 občianskeho zákonníka s vytvorením zmluvného vzťahu súhlasila. Dohoda o zrážkach zo mzdy môže zabezpečiť aj budúcu pohľadávku. Všetky pohľadávky sú prepojené práve vymedzením právneho titulu na zmluvu o revolvingovom úvere. Pohľadávka titulom poskytnutia revolvingu je presne určená pohľadávka viazaná na konkrétny dôvod jej existencie. Tiež namietal vydanie predbežného opatrenia. Poukázal na neprimeranú ochranu spotrebiteľa konštatovanú sudcom Ústavného súdu pod sp. zn. I.ÚS 547/2012. Preto žiadal žalobu zamietnuť.

6. Súd vo veci nariadil pojednávanie na ktorom sa oboznámil s predloženými listinami, najmä: Žiadosť o vykonávanie zrážok č.l. 10, rozsudkom NS SR č.l. 12-24, dohodou o zrážkach zo mzdy č.l. 26, rozhodnutím č.l. 29-66, žiadosťou o poskytnutie úveru č.l. 70-71 Všeobecnými zmluvnými podmienkami č.l. 72-73, uznesením č.l. 74-78, 79, vyjadrením z 13.3.2017.

Súd z vykonaného dokazovania zistil tento stav:

7. Podľa zmluvy o revolvingovom úvere z 3.1.2014, mala žalobkyňa vyplniť všetky body zmluvy okrem bodu 6, ktorý obsahuje údaje o schválenom revolvingovom úvere. V bode 5 vyplnených žalobkyňou je uvedené predpokladaná RPMN 70%, a predpokladaná RPMN pri poskytnutí revolvingu 63,31 %. V bode 6 doplnila žalovaná spoločnosť RPMN za úver 69,93% a predpokladanú RPMN úveru 70%. Teda návrh žalobkyne sa nezhodol s akceptáciou žalovaného teda nebola prijatá zmluva, ale bol zaslaný nový návrh. Pre takúto úverovú zmluvu je stanovená písomná forma, táto nebola dodržaná a preto je zmluva absolútne neplatná. Z listiny konkrétne vyplýva, že žalobca žiadal úver 660 eur so splatnosťou úveru - počet splátok 42, mesačnou splátkou 35,36 eur, celkovou čiastkou ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 1485,12 eur, predpokladaná RPMN 70%, ročná úroková sadzba 70%, priemerná RPMN 45,94 %, poskytnutá čiastka revolvingu 347,94 %, celková čiastka, ktorú má dlžník zaplatiť 848,64 eur, predpokladaná RPMN po revolvingu 63,31 %, ročná úroková sadzba 76.2 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 5,25%.

8. Na základe žiadosti vyplnil žalovaný formulár v bode 6) podľa ktorého poskytol žalobkyňi úver vo výške 660,- eur so splatnosťou 42 mesiacov, s mesačnou splátkou 35,36 eur, celkovou čiastkou, ktorú má žalobca zaplatiť 1485,12 eur, RPMN 69,93 % ročne, ročnou úrokovou sadzbou 70,00%, priemernou RPMN 45,94%, poskytnutou čiastkou revolvingu 347,94 eur, celkovou čiastkou pri revolvingu 848,64 eur, predpokladanou RPMN pri poskytnutí revolvingu 70,00 %, ročnou úrokovou sadzbou revolvingu 76,2%, ročnou úrokovou sadzbou úrokov z omeškania 5,25 %.

9. Podľa bodu 8.1. zmluvy o úvere predmetom dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť službu spočívajúcu v odklade maximálne troch splátok úveru na základe žiadosti uzatvorenej medzi veriteľom a dlžníkom a záväzok dlžníka zaplatiť za túto službu odplatu 49,44 euro v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Dlžník je oprávnený, nie však povinný požiadať o odklad splatnosti splátok. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia dohody o poskytnutí revolvingu. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka na poskytnutie schválenej výšky úveru ak pohľadávky veriteľa na zaplatenie od odplaty podľa odseku 8 .1. písm. a) dohody.

10. Podľa dohody o zrážkach zo mzdy č.l. 26 vyplýva, že dohodu podpísali žalobca 27.12.2013 a žalovaný 3.1.2014. Podľa dohody spoločnosť bude mať voči dlžníkovi pohľadávku, ktorá vznikne tak že spoločnosť poskytne dlžníkovi na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru 8500038549 čiastkou 660 eur. V dohode je uvedené, že v zmysle zmluvy má dlžník právo, aby mu bol poskytnutý ďalší úver - takzvaný revolvingový. Pohľadávky spoločnosti sú tvorené úverom, vrátane prípadných všetkých prípadných poskytnutých revolvingov, príslušenstva úveru a nákladmi, ktoré spoločnosti vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok voči dlžníkov. Na základe dohody je zamestnávateľ dlžníka povinný vykonávať prospech spoločnosti mesačné zrážky vo výške 35,36 eurom mesačne pod variabilným symbolom XXXXXXXXXX. Zrážky budú vykonávané do doby než spoločnosť písomne ohlási, že všetky pohľadávky vzniknuté na základe alebo v súvislosti so zmluvou a jej dodatkov sú splatené. Dohoda bola uzavretá na dobu, kým budú splatené všetky pohľadávky dlžníka.

11. Dňa 15.12.2014 (č.l.10-11) požiadal žalovaný zamestnávateľa žalovanej o vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu dlhu vo výške 1131,18 eur, ktorá suma môže ešte narásť, po 35,36 eur, žalovaný tu uviedol, že zamestnávateľovi písomne oznámi že istina je splatená. Podľa potvrdenia č.l. 28 bolo od 12/2014 do 4/2016 na predmetnú exekúciu N. zrazené 187,95 eur.

12. Podľa § 551 Občianskeho zákonníka ods. 1 uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Podľa ods. 2 proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

13. Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere /ďalej len OZ/, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 ods. 1 - 3 OZ, v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

15. Podľa § 53 ods. 5 OZ, v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

16. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

17. Podľa čl. 2 písm. a) Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34) (ďalej len smernica „Rady 93/13/EHS“) na účely tejto smernice „nekalé podmienky“ znamenajú zmluvné podmienky definované v čl.3

18. Podľa čl. 3 ods. 1-3 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

19. Podľa bodu 1 písm. q) prílohy k Smernici Rady 93/13/EHS (podmienky uvedené v článku 3 ods. 3) za nekalé podmienky možno považovať podmienky, ktorých zmyslom alebo účinkom je: neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené

právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

20. Podľa čl. II zák. č. 150/2004 Z. z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, bola prebratá Smernica Rady č. 93/13/EHS. Túto smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, O. G. E. S. proti R. M. Q. U. S. E. S. proti J. M. S. A. P., J. L. C. B., M. B. a E. V. F., v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprímerané podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky na ochranu spotrebiteľa voči neprijateľným zmluvným podmienkam. Smernicu je potrebné aplikovať tiež vtedy, keď bola zmluva spísaná vopred a povinný (ako spotrebiteľ) nemohol mať žiadny vplyv alebo dosah na obsah jednotlivých ustanovení zmluvy.

21. Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

22. Podľa ustanovenia § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa ustanovenia § 9 ods.1 citovaného zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ods. 1, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

24. Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia...

25. Podľa § 11 citovaného zákona ods. 1 poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

26. Podľa § 9 ods. 13 v aktuálnom znení (nie v znení v čase uzavretia zmluvy) získanie spotrebiteľského úveru nemožno podmieniť uzavretím vzájomnej závislej zmluvy, s výnimkou poisťovnej zmluvy alebo zmluvy o zabezpečení záväzku spotrebiteľa ručením, zrážkami zo mzdy a z iných príjmov alebo záložným právom dojednaných za podmienok ustanovených zákonom, ak je to primerané vzhľadom na spotrebiteľský úver a okolnosti jeho poskytnutia; ustanovenia tohto zákona alebo osobitného predpisu o zákaze alebo neprijateľnosti zabezpečenia záväzku spotrebiteľa týmto nie sú dotknuté.

27. Podľa § 5a ods. 1 zákona č. 250/2010 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v aktuálnom znení neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, 12cd) ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť...

28. Podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku účinného do 1.7.2016 návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo, d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

29. Súd v prvom rade skúmal samotnú „Zmluvu o revolvingovom úvere“ zo dňa 3.1.2014, ktorá vytvára právny rámec vzťahu medzi účastníkmi konania a dospel k záveru, že tento právny vzťah založený zmluvou označenou ako „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru /Zmluva o revolvingovom úvere“ je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. Nevyhnutnou súčasťou tejto zmluvy sú „Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o.“ ďalej len ako „Zmluvné dojednania“. Súd dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania mala byť uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, nakoľko z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobca pri uzatváraní tejto zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, resp. že by mu bol poskytnutý úver na výkon zamestnania, povolania, a z tohto dôvodu sa považuje za spotrebiteľa. Na druhej strane je nepochybné, že žalovaný ako veriteľ uzatváral predmetnú zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, čo je zjavné aj z výpisu z obchodného registra, kde týmto predmetom (okrem iných) je „poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov“. Z toho dôvodu sa považuje za dodávateľa. Zo samotnej zmluvy a jej zmluvných dojednaní je zrejmé, že žalobca nemohol individuálne ovplyvniť ich obsah, boli už vopred pripravené „na predtlačenej formulári“, nakoľko sa uzavierali vo viacerých prípadoch pre veľký počet spotrebiteľov. S prihliadnutím na právne postavenie účastníkov zmluvy (veriteľ - žalovaný - poskytovanie úverov je predmetom jeho podnikania, dlžník- žalobca - zmluvu uzatvorila ako fyzická osoba pre účely iné než účel podnikania), má súd za to, že úver bol žalovanému poskytnutý ako spotrebiteľovi a s prihliadnutím na predmet zmluvy (úver), pričom žalovaný nepreukázal žiadny zo zákonných dôvodov definovaných v ust. § 1 ods. 3 cit. zákona, pre ktoré by bol konkrétny záväzkovo právny vzťah vylúčený z úpravy zákona o spotrebiteľských úveroch, súd právne vzťahy účastníkov konania subsumoval pod z.č. 129/2010 Z.z., ako lex specialis k Občianskemu zákonníku ako lex generalis, rešpektujúc potrebu aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka ako zákona pre spotrebiteľa výhodnejšieho. Z obsahu spisu možno urobiť záver, že ide o typovú zmluvu. Preto súd podrobil súdnej kontrole ustanovenia zmluvy. Súd zastáva názor, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen

podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995Z. z.). Výkonom dohody o zrážkach zo mzdy je dané vážne nebezpečenstvo postihu majetku spotrebiteľa v neprimeranom rozsahu, vrátane plnení z neprijateľných podmienok, čo predstavuje obchádzanie dôležitého prvku unijného práva - ex offo zbavenie spotrebiteľa účinkov neprijateľných podmienok.

30. Vzhľadom ku skutočnosti, že žalobca si neplnil riadne svoje povinnosti vyplývajúce z vyššie uvedenej zmluvy, uplatnil si oprávnený svoje nároky z dohody o zrážkach zo mzdy. Z dohody o zrážkach zo mzdy č.l. 26 vyplýva, že dohodu podpísali žalobca 27.12.2013 a žalovaný 3.1.2014. Podľa dohody spoločnosť bude mať voči dlžníkovi pohľadávku, ktorá vznikne tak že spoločnosť poskytne dlžníkovi na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru 85000 38549 čiastkou 660 eur. V zmysle zmluvy má dlžník právo, aby mu bol poskytnutý ďalší úver - takzvaný revolvingový. Pohľadávky spoločnosti sú tvorené úverom, vrátane prípadných všetkých prípadných poskytnutých revolvingov, príslušenstva úveru a nákladmi, ktoré spoločnosti vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok voči dlžníkom. Na základe dohody je zamestnávateľ dlžníka povinný vykonávať prospech spoločnosti mesačné zrážky vo výške 35,36 eurom mesačne pod variabilným symbolom 8500038549. Zrážky budú vykonávané do doby nie spoločnosť písomne ohlási, že všetky pohľadávky vzniknuté na základe alebo v súvislosti so zmluvou a jej dodatkov sú splatené. Dohoda bola uzavretá na dobu, kým budú splatené všetky pohľadávky dlžníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola medzi účastníkmi konania uzavretá za účelom zabezpečenia pohľadávky žalobkyne vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Dohoda o zrážkach zo mzdy je tiež formulár, ktorého znenie bolo vopred pripravené zo strany žalovaného - veriteľa. Tento požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy.

31. Súd uzavrel, že v tomto prípade existuje nebezpečenstvo extrémneho nárastu dlhu a postihu majetku spotrebiteľa bez súdnej kontroly, najmä súčasným pôsobením inštitútu straty výhody splátok; sankcie - zmluvných pokút; realizáciou výkonu zrážok zo mzdy. Zmluva umožňuje žalovanému obísť dôležitý prvok unijného práva, predstavujúci ex offo kontrolu a postihnúť majetok spotrebiteľky bez súdnej kontroly a vymôcť plnenie z neprijateľných podmienok. Existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ sám nepoukáže na nekalé zmluvné podmienky a takéto návrh na súd nepodá (rozsudok C- 168/05 bod 28 Mostaza Claro). Tak dôjde k postihnutiu majetku spotrebiteľa aj na plnenie z neprijateľných podmienok v rozpore s právom Európskej únie. Žalovanému sporná dohoda umožňuje bez súdnej kontroly mimosúdne siahnuť na majetok dlžníka napr. za poplatok za poskytnutie úveru, u ktorého nie je známe žiadne také plnenie pre spotrebiteľa, ktoré by bolo pre neho potrebné. Tiež prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o obchádzanie Smernice 93/13/EHS. Podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušenie zmluvnej slobody. Formulácia dohody o zrážkach zo mzdy sa dostala objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznal takému konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov ale priamo so zákonom. Nič nebráni judikovať dohodu ako neplatnú (§ 53ods. 5 O.z.), hoci má základ v znení zákona. Dôležité sú okolnosti jej zakotvenia v zmluve a význam ostatných zmluvných podmienok. Aj iné právne úkony majú základ v zákone a môžu byť za určitých okolností vyhlásené za neplatné (kúpna zmluva, rozhodcovská doložka a iné). Pre záver súdu bolo relevantné, že sporná dohoda vzhľadom na jej osobitný význam bola vytvorená z hľadiska podcenenia jej významu zo strany priemerného spotrebiteľa a umožňuje siahnuť spotrebiteľovi na majetok a vymôcť aj plnenia z poplatkov, ktoré sú neprijateľné.

32. Čo sa týka nedostatku naliehavého právneho záujmu na žalobe treba uviesť, že už zo samotného znenia zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vyplýva tento naliehavý právny záujem spotrebiteľa na takomto určení neplatnosti neprijateľných zmluvných podmienok a vyslovenia ich neplatnosti. Naliehavý právny záujem je daný, nakoľko len určovacou žalobu sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobkyňa nachádza, pretože len deklarováním - vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže následne argumentovať. Nie je sporné, že ide o

spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 O.z. Tou sa rozumie každá zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom (§ 52 ods.1 O.z.). Žalovaný podľa údajov obchodného registra poskytuje úvery a pôžičky z vlastných zdrojov nebankovým spôsobom a žalobkyňa nesledovala použiť úverové prostriedky na obchodnú alebo inú podnikateľskú činnosť. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované trvajúcou existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky v právnom vzťahu k dodávateľovi a v tomto slova zmysle je nerozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie, alebo či sa spotrebiteľ priamo obráti na súd so zreteľom na zabezpečenie stavu právnej istoty v tom slova zmysle, aby nebol obťažovaný hrozbou aplikácie takejto dohody o zrážkach zo mzdy, ktorej neplatnosť nikto neurčil. Podľa ustálenej judikatúry vychádza systém ochrany zavedený Smernicou 93/13/EHS z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie z 27.06.2000, Oceáno Group Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C 244/98, z 26.10.2006 Mostaza Claro, C-168/05). S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany v súlade s uvedenou smernicou súdny dvor viackrát zdôraznil, že tento nerovný stav môže byť kompenzovaný iba aktívnym postupom nezávislým od samotných zmluvných strán (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie OceánoGrupo Editorial a Salvat Editores bod 27; Mostaza Claro, bod 26; Asturcom Telecomunicaciones bod 31, ako aj uznesenie Pohotovosť bod 39). Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, čo nespôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľnej zmluvnej podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa euro nekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porovnaj rozsudok C-106/77 Simmenthal). Práve žalobkyňa a jej majetková sféra je v ohrození neprimeranej výšky zrážok zo mzdy, ktorých konečnú výšku určuje žalovaný svojim jednostranným rozhodnutím.

33. Súd sa preto v plnom rozsahu stotožnil s právnym názorom žalobkyne, podľa ktorého je predmetná zmluva neplatná ako celok, pretože sa nestretol návrh s plnou akceptáciou návrhu. Ako zmluvu akcesorickú k tejto zmluve uzatvorili účastníci konania dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ktorá je v rozpore s ust. § 53 ods. 1 OZ, nakoľko výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, nepodlieha autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Ide o zmluvnú podmienku, ktorá umožňuje žalovanému siahnuť na majetok žalobkyne bez toho, aby táto mohla zamedziť žalovanému zrážky vykonávať, ktorého hľadiska ju možno vyhodnotiť rovnako ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, pritom zároveň ako dohoda akcesorická k hlavnému záväzku (Zmluva o spotrebiteľskom úvere) znáša osud hlavného záväzkového vzťahu, pričom nemôže byť platnou za súčasnej neplatnosti zmluvy o úvere. Navyiac zmluva, ktorou bol žalobkyni poskytnutý úver, je koncipovaná tak, že je neobyčajne hrubým spôsobom narušená rovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a to najmä nielen v ustanoveniach o zabezpečovacích prostriedkoch (zmluvná pokuta, bianko zmenka, dohoda o zrážkach zo mzdy a podobne), ale zároveň je celá zmluva koncipovaná výlučne len na prospech veriteľa bez toho, aby sa mohol dlžník aspoň minimálne zákonnými prostriedkami brániť. Rovnosť a vyváženosť práv a povinností zmluvných strán nie je zmluvou zabezpečená, práve naopak. Zmluva obsahuje samé povinnosti dlžníka, sankcie za porušenie povinnosti v neprimeraných výškach. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 18.11.2015 sp. zn. 8 Cdo 483/2014). Zmluva ako celok je neudržateľná, v dôsledku čoho je neplatná v celom rozsahu vrátane akcesorického záväzku - dohoda o zrážkach zo mzdy, ktoré konštatovanie je podporené judikatúrou (NS ČR sp. zn. 21Cdo/1484/04, KS Prešov sp. zn. 14Co/16/2011). Vzhľadom na uvedené súd návrhu v plnom rozsahu vyhovel.

34. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 Civilného sporového poriadku a priznal žalobkyni náhradu trov konania v celom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku, čo sa ním sleduje a podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1,2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení o výkone rozhodnutia Civilného sporového poriadku a Exekučného poriadku.